

Sygn. akt I ACa 302/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Anna Bohdziewicz
Sędziowie :	SA Joanna Kurpierz SO del. Joanna Naczyńska (spr.)
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu (...) w W.

przeciwko J. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 22 października 2013 r., sygn. akt I C 365/13

1) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) zasądza od pozwanego na rzecz powoda 86 425,10 (osiemdziesiąt sześć tysięcy czterysta dwadzieścia pięć i 10/100) złotych z ustawowymi odsetkami od 30 listopada 2012r.,

b) oddala powództwo w pozostałym zakresie,

c) zasądza od pozwanego na rzecz powoda 7 068 (siedem tysięcy sześćdziesiąt osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2) oddala apelację w pozostałym zakresie;

3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda 648 (sześćset czterdzieści osiem) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

4) nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Katowicach 1 362 (tysiąc trzysta sześćdziesiąt dwa) złote tytułem opłaty sądowej od apelacji, od uiszczenia której pozwany był zwolniony.

Sygn. akt I ACa 302/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 października 2013r. Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanego J. W. na rzecz powoda - (...) Funduszu (...) w W. 113.646,55zł z ustawowymi odsetkami od 30 listopada 2012r. z tytułu niespłaconego kredytu bankowego i 9.300zł z tytułu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy podjął po ustaleniu, iż powód nabył w drodze cesji wierzytelność (...) Banku wobec pozwanego, wynikającą z umowy o kredyt, zawartej 28. kwietnia 2009r. przez pozwanego z tym bankiem. Umowę tę (...) Bank wypowiedział pozwanemu pismem z 9 lipca 2010r., a 25 sierpnia 2010r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, obejmujący należność główną 81.465,96zł i odsetki w kwocie 4.959,34zł. Tytuł ten został zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności - postanowieniem Sądu Rejonowego w S. z 15. listopada 2010r. i stanowił podstawę prowadzenia przeciwko pozwanemu egzekucji sądowej. Postępowanie egzekucyjne, z wniosku banku prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. J. S. pod sygn. akt Km 2261/10. W toku postępowania egzekucyjnego Bank zbył wierzytelność objętą bankowym tytułem egzekucyjnym na rzecz powoda, w związku z czym Komornik Sądowy - postanowieniem z 25 czerwca 2012r. - umorzył postępowanie egzekucyjne, a powód w celu uzyskania tytułu uprawniającego go do egzekucji na swoją rzecz, w dniu 30 listopada 2012r., wystąpił z powództwem o zapłatę kwoty 113.646,55zł, w tym 81.465,76 zł z tytułu należności głównej i 32.180,79zł z tytułu odsetek. Sprawa została skierowana do rozpoznania w elektronicznym postępowaniu upominawczym, a po wniesieniu przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty - została rozpoznana w trybie zwykłym.

Sąd Okręgowy stwierdził, iż powód nabył - w trybie art. 509 §1 k.c. - objętą pozwem wierzytelność z chwilą podpisania umowy przelewu wierzytelności, jako że dla skuteczności cesji wierzytelności nie jest konieczne ustalenie, czy i ile nabywca zapłacił zbywcy. Istotnym natomiast było, iż powód należycie udokumentował nabycie wierzytelności, jej wysokość i podstawę wyliczenia, które to elementy wynikały z przedłożonych przez powoda, miarodajnych i wiarygodnych dokumentów, w tym z umowy cesji, z wyciągu z ksiąg powodowego Funduszu i z treści wystawionego przez (...) Bank przeciwko pozwanemu bankowego tytułu egzekucyjnego. W oparciu o te dokumenty i przyznanie przez pozwanego, że zaprzestał spłat rat kredytu, Sąd Okręgowy - na podstawie art. 69 i 75 prawa bankowego w zw. z art. 509 § 1 k.c. - uwzględnił powództwo. O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 98 i 108 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013r., poz. 490), obciążając pozwanego jako stronę przegrywającą opłatą sądową od pozwu (5.683zł) i kosztami zastępstwa procesowego (3.617zł).

Apelację od wyroku wniósł pozwany, domagając się jego zmiany przez oddalenie powództwa w całości. Podniósł, iż powód nie był legitymowany do wystąpienia z powództwem, ponieważ wszystkie fundusze, jak i ich firmy windykacyjne działają bezprawnie. Zakwestionował skuteczność przelewu wierzytelności dokonanej przez (...) Bank, a nadto zarzucił, iż powód nie wykazał dochodzonego roszczenia ani co do zasady, ani też co do wysokości. W uzasadnieniu powołał się na argumentację zawartą w uzasadnieniu wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w S. w sprawie I1C 279/13-upr.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego. Wywodził, iż podniesione w apelacji zarzuty są oczywiście bezzasadne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Fakt oddalenia powództwa o zapłatę wniesionego przeciwko pozwanemu przez inny fundusz inwestycyjny, w innej sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w S. pod sygn. I1C 279/13-upr pozostawał bez wpływu na rozstrzygnięcie w

rozpatrywanej sprawie, stąd też nie sposób było z uzasadnienia wyroku w sprawie I1C 279/13-upr wywieźć zarzucanej przez pozwanego bezprawności działania powoda, zwłaszcza że okoliczności faktyczne w obu tych sprawach nie są tożsame.

W szczególności, w rozpatrywanej sprawie poza sporem pozostawało, iż pozwany zaciągnął kredyt w (...) Banku, jak i że kredytu tego nie spłacił. Natomiast w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd Okręgowy trafnie przyjął, iż (...) Bank przeniósł na powoda wierzytelność wynikającą z umowy o kredyt, w związku z czym powód - na podstawie art. 509 § 1 k.c. wstąpił w prawa dotychczasowego wierzyciela. Wbrew wywiodom apelacji umowa przelewu wierzytelności zawarta przez powoda z pierwotnym wierzycielem pozwanego była ważna i skuteczna, nie była sprzeczna z ustawą, jej zawarciu nie sprzeciwiło się zastrzeżenie umowne (przeciwnie w pkt. 12 umowy pozwany wyraził zgodę na zbycie wierzytelności na rzecz funduszu (...)), nadto cesji nie stała na przeszkodzie właściwość zobowiązania kredytowego. Z treści umowy przelewu wierzytelności wynikało, iż (...) Bank przeniósł na powoda wierzytelności wykazane w załączniku do umowy i choć powód nie przedłożył tego załącznika w całości, niemniej przedłożył sporządzony przez siebie wyciąg z tego załącznika, a nadto przedłożył odpis umowy o kredyt zawartej przez (...) Bank z pozwanym, przekazanej powodowi zgodnie z postanowieniami umowy cesji. Co ważne, (...) Bank w piśmie datowanym na 23 kwietnia 2012r., złożonym w toku postępowania egzekucyjnego, potwierdził zbycie wierzytelności z umowy kredytu, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym i egzekwo-wanych w sprawie (...) prowadzonej z wniosku pierwotnego wierzyciela przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. - J. S. (pismo datowane na 23 kwietnia 2012r. - k. 74 akt egzekucyjnych), a okoliczność ta stanowiła podstawę umorzenia postępowania egzekucyjnego. W tej sytuacji zarzut braku legitymacji czynnej powoda nie znajdował racji.

Częściowy skutek odniósł natomiast zarzut braku wykazania przez powoda wysokości dochodzonego pozwym świadczenia. Otóż, jak to już wyżej zaznaczono, (...) Bank prowadził przeciwko pozwanemu postępowanie egzekucyjne - w oparciu o bankowy tytuł egzekucyjny, zaopatrzone w sądową klauzulę wykonalności - w celu wyegzekwowania należności głównej w kwocie 81.465,76zł i odsetek w kwocie 4.959,34zł. Postępowanie to nie doprowadziło do zmniejszenia salda zadłużenia kredytowego (ani należności głównej, ani odsetek). Nadto, to na pozwanym jako na dłużniku kredytowym, z mocy art. 6 k.c. spoczywał ciężar udowodnienia, iż zobowiązanie wykonał. Mimo to pozwany nie przedłożył dowodów zapłaty swych zobowiązań kredytowych, ani też nawet nie podał ile spłacił, przyznał jedynie, że zaprzestał spłacać kredyt. Natomiast powód dochodził zasądzenia nie tylko należności głównej 81.465,76zł, wynikającej z przedłożonej dokumentacji, w tym i dokumentacji bankowej, ale i odsetek od tej należności w kwocie 32.180,79zł. Niemniej ani z żadnego ze przedłożonych przez powoda dokumentów, ani też z pozwu nie wynikało w jaki sposób odsetki w łącznej kwocie 32.180,79zł zostały naliczone, w szczególności jakie to były odsetki (ustawowe, czy umowne) i za jaki okres. Okoliczności tych Sąd w żadnym razie nie może domniemywać, czy też ustalać z urzędu. Co ważne (...) Bank jako zbywca wierzytelności pisemnie potwierdził zbycie wierzytelności objętych bankowym tytułem egzekucyjnym, z którego wynikało, iż pozwany zobowiązany jest do zapłaty 81.465,76zł z tytułu należności głównej i 4.959,34 zł z tytułu odsetek umownych, liczonych od tej należności głównej za okres od 20. marca 2010r. do dnia wystawienia 25 sierpnia 2010r. Do treści bankowego tytułu egzekucyjnego i nabycia objętych nim należności odwoływał się także powód. W tej sytuacji przyjąć należało, iż w części przekraczającej roszczenie o zapłatę 86.425,10zł (81.465,76zł + 4.959,34zł) powód nie tylko nie wykazał dochodzonego roszczenia, co nawet nie określił go w sposób umożliwiający ocenę jego zasadności.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny - na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. - zmienił zaskarżony wyrok, a to przyjmując w oparciu o art. 509 §1 i 2 k.c., w zw. z art. 69 ust. 1 i 75 ust. 2 ustawy z 29. sierpnia 1997r. Prawo bankowe (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy o kredyt - tekst jedn. Dz.U z 2002r., nr. 72, poz. 665 ze zm.) oraz w zw. z pkt. 18 umowy o kredyt, iż powództwo zostało wykazane jedynie do kwoty 86.425,10 zł i kwotę tę zasądził z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu (30 listopada 2012r.), a to w oparciu o art. 482 §1 k.c. Powództwo o zapłatę pozostałej części świadczenia, jako niewykazane, Sąd Apelacyjny oddalił. W konsekwencji ostatecznego wyniku sporu, zmianie ulec też musiało rozstrzygnięcie o kosztach procesu prowadzonego przed Sądem Okręgowym. Koszty te, zgodnie z art. 100 k.p.c., należało bowiem stosunkowo rozdzielić między stronami, przy przyjęciu, iż powód

utrzymał się ze swym żądaniem w ok. 76%, co prowadziło do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 7.068zł (76% z kwoty 9.300zł). W dalej idącym zakresie - Sąd Apelacyjny - oddalił apelację, jako bezzasadną.

Przywołany wyżej art. 100 k.p.c. stanowił także podstawę orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego, w toku którego pozwany nie poniósł żadnych kosztów, zaś powód poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.700 zł, liczone wg stawki minimalnej określonej w § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 490). Skoro powód utrzymał się ze swym roszczeniem w postępowaniu apelacyjnym w ok. 76%, zatem Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda 648zł, tj. kwotę stanowiącą ok. 24% poniesionych przez powoda kosztów w postępowaniu apelacyjnym. Nadto, wobec zwolnienia pozwanego od kosztów postępowania apelacyjnego - na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2010r., nr 90, poz. 594 ze zm.) nakazano pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa 1.362 zł z tytułu opłaty sądowej od apelacji, od uiszczenia której pozwany był zwolniony, adekwatnie do części w jakiej apelacja ta odniosła skutek (24% od 5.683zł).